

રતનજ્યોત

શાસ્ત્રીય નામ. : જેટ્રોફા કર્કસ

અંગ્રેજી નામ. : પર્જીગ નટ

- બહુવર્ષિય ક્ષુપ પ્રકારની જાતને વિલાપ્ત એરંડી કે નેપાળના તરીકે પણ ઓળખાય છે.
- મુળ ટ્રોપીકલ અમેરિકાની આ જાત ભારતમાં પણ ઉગે છે

- તેના ફુલ પીળાશ પડતા રંગના ઓગસ્ટ-ઓક્ટોબર માસમાં જોવા મળે છે.
- તેનું ફળ કેપ્સ્યુલ જેવું લંબગોળ, ચપટું, પીળાશ પડતું, હલકું, સુવાળું હોય છે.
- 35 થી 40 વર્ષ સુધી ફળ આવી શકે છે.
- સુકા તથા અર્ધ સુકા ઉષ્ણ કટિબંધીય વિસ્તારોમાં થઈ શકે છે.

❖ ઉપયોગ

- બાયોડિઝલ મેળવવામા આવે છે.
- બીજમાંથી 22 થી 45 ટકા જેટલુ તેલ નિકળે છે.
- ઓક્ટેન આંક ઉંચો હોવાથી ડીઝલની જેમ બળતણ તરીકે સીધો પણ ઉપયોગ કરી શકાય
- ઉંજણ તરિકે પણ ઉપયોગ કરી શકાય.
- વાર્નિશ, સાબુ, મીણબત્તી, પ્લાસ્ટિક, ફાઇબર,, સૌદર્ય પ્રસાધનો અને વાદળી ડાઇ બનાવવામાં ઉપયોગ લેવાય છે.

- હાઇડ્રોલીક ઓઇલ તરીકે પણ ઉપયોગી છે.
- પર્યાવરણ જાળવણીમાં મદદરૂપ છે. કારણ કે બળતણ તરીકે વાપરવા સમયે પ્રદુષણનું પ્રમાણ ઓછું જોવા મળે છે. ડિઝલના પ્રમાણમાં SO_2 તથા CO નું પ્રમાણ ઓછું છે.
- તેલ કાઢ્યા બાદ તેના ખોળનો ઉપયોગ ખાતર તરીકે કરી શકાય છે.

- ઢોર- મરઘાના ખાણ તરીકે ખૂબ ઉપયોગી
- જંતુનાશક તરીકે
- છોડના પાનને રેશમના કીડાના ખોરાક તરીકે પણ વાપરી શકાય છે.
- તેમાંનુ જેટ્રોફાઇ આલ્કેલોઇડ કેન્સર વિરોધી ગુણો ધરાવે છે.
- આયુર્વેદમાં
ચર્મરોગો, સંધીવા, સાંધાનો

દુખાવો,ઝાડા,લકવો,ગર્ભપાત તથા
ચાંદી,ઘા રુઝવવા વપરાય છે.તેનુ
ડાળીનુ દાંતણ દાંતનો દુખાવો દૂર કરી
પેઢા મજબૂત બનાવે છે.

લી..

Ramesh Rathod

📞 7046218518

